## Plan de activitate

Disciplina: Consiliere şi orientare
Propunător:
Nivel de vârstă: clasele V-VIII
Tipul lecţiei: dezbatere
Scop: optimizarea stării disciplinare şi a comportamentului în şcoală şi în societate, să ştie să se apere de tentaţiile la care îi supune viaţa şi să cunoască prevederile legilor din România
Competențe generale:

- înțelegerea sensul noţiunii de violenţă
- conştientizarea urmărilor şi aspectelor negative ale agresivităţii umane
- recunoasterea formelor de manifestare a agresivităţii şi a factorilor de risc
- manifestare în comportament atitudine de respect faţă de ceilalţi
- deprinderi de intervenție adecvate în cazuri de violenţă

Metode şi procedee: conversaţia, expunerea, studii de caz, problematizarea, lucru pe grupe, brainstorming
Forme de activitate: individual, colectiv, pe grupe
Mijloace de învăţământ: fişe de lucru, flip-chart, videoproiector- prezentare Power- Point, markere, articole din ziar

## Scenariu

**1. Pregătirea psihologică a clasei**

Motivarea elevilor, stârnirea curiozităţii şi interesului prin explicarea necesităţii de a dezbate la orele de consiliere temele legate de devierile comportamentale.

**2. Anunţarea temei şi a obiectivului activităţii**

Profesorul anunţă tema orei de consiliere şi orientare. El poate distribui elevilor unele reviste, ziare care propagă agresivitatea, violenţa.

**3. Desfăşurarea activităţii**

După acest moment ,,şoc", profesorul va adresa elevilor următoarele întrebări:
Ce fel de reviste sunt acestea? Ce reprezintă ele? Ce părere aveţi despre ele? Citiţi acest gen de articole? De ce? E bine că societatea permite apariţia lor? Care sunt efectele asupra tinerilor?

Conversaţia este dirijată prin întrebările problematizante: Nu este oare societatea prea tolerantă cu agresivitatea din mass-media? Nu sunt oare transformaţi în idoli unii eroi sau antieroi agresivi din filme? Ce soluţii am putea adopta pentru stoparea agresivităţii?

Profesorul scrie pe coala de flip-chart cuvântul ,,violenţă" şi cere cât mai multe definiţii ale acesteia fără a critica şi evalua definiţiile colegilor. Ce este violenţa? De ce diferă definiţiile pe care oamenii le dau violenţei? De ce recurg oamenii la violenţă? Ce alte căi ar putea fi găsite pentru a face faţă acestor conflicte? Elevii dau exemple de conflicte în şcoală.

Profesorul prezintă la videoproiector definiţiile violenţei, cauze, forme, persoane implicate etc.
Cum ar arăta societatea noastră dacă nu ar exista violenţă? Care este rolul familiei în identificarea şi eliminarea factorilor de risc existenţi în familie? Se vor citi câteva articole care prevăd pedepsele privind săvârşirea infracţiunilor de furt, vătămare corporală, viol.
Profesorul distribuie materialul referitor la formele agresivităţii, cum putem combate agresivitatea. După aceasta, profesorul le cere elevilor să comenteze , să pună întrebări referitoare la materialul primit: Ce părere aveţi despre bârfe? Ni s-a întâmplat oare să bârfim, să fim ironici cu cei din jur? Cere elevilor să povestească întâmplări din viaţa clasei care au primejduit armonia colectivului şi cum au fost rezolvate aceste conflicte.

Împarte elevilor fişa ,,Cum să recunoaştem violenţa?”(anexa 1) cerând să completeze cu situaţii de violenţă la şcoală, acasă, la TV etc. Câte astfel de acte violente aţi observat? De ce credeţi că este atâta violenţă în jurul nostru? Fotbalul, boxul sunt agresive sau violente?

Li se propune elevilor întrebarea: Care din problemele enumerate la flip-chart sunt frecvent întâlnite în comportamentul elevilor: minciuna, capriciul, încăpăţânarea, limbajul vulgar, agresiunea fizică, agresivitatea prin gesturi, furturi, vandalismul şcolar, fuga de la ore? Se acordă punctaje 1- cel mai frecvent….

De ce ajung unii elevi la ceartă sau bătaie? Unde se sfârşeşte joaca, mobilitatea şi unde începe agresiunea, violenţa? Toţi elevii sunt predispuşi să săvârşească astfel de fapte? Ce atitudine trebuie să avem faţă de aceştia?

**4. Evaluare**

Se distribuie elevilor studiile de caz (anexă 2), colile de flip-chart, markere, cerându-le să noteze:

1. Cauzele care au dus la întâmplarea relatată
2. Consecinţe ale actului agresiv
3. Ce măsuri/modalităţi de prevenire credeţi că trebuie luate

Se strâng colile de la fiecare grup şi se lipesc pe tablă, iar liderul grupei vine în faţa clasei pentru a prezenta afirmaţiile respective. Se desprind concluzii.

Pentru a li se întipări mai bine în memorie cauzele agresiunilor, se vor afişa câteva planşe care au fost în prealabil pregătite, din care să reiasă aceste carenţe (anexa 3 ).

**5. Concluzii**

Profesorul trage concluzii cu elevii săi şi notează fiecare o idee pe care au reţinut-o din activitate. Se fac aprecieri de către profesor în funcţie de modul de implicare, idei, soluţii bune, individual şi în echipă, ţinând seama de părerile elevilor.

Bibliografie:

1. Boloş D., Sălăgean D., ,,Ghid de educaţie civică şi antiinfracţională”, Ed. Eurodidact, Cluj Napoca, 2003
2. Mărgineanţu, D., Petroman, C., ,,Consiliere şi dirigenţie- consultaţii, vol.I, coord. ISJ Timiş, Ed. Eurobit, Timiţoara, 1999

ANEXA 1

## FORME ALE AGRESIVITĂŢII UMANE

***A.*** ***Fizică***

- **Privirea fixă, dură, ameninţătoare**
- **Ameninţarea indirectă sau făţişă**
- **Lovitul cu picioarele**
- **Aruncarea cu obiecte**
- **Împingerea cu umărul cu scopul de a dezechilibra adversarul**
- **Ciupitul, zgâriatul, trasul de păr**
- **Bătaia**
- **Războiul- formă aberantă, patologică, atotdistrugătoare**

***B.*** ***Verbală***

- **Batjocura**
- **Jignirea**
- **Cuvinte grosolane**
- **Ironia**
- **Bârfa, intriga, calomnia**
- **Ponegrirea cuiva**
- **Întinderea de curse**
- **Refuzul contactului social, al ajutorului, al discuţiei**
- **Luarea în râs a celor slabi, neajutoraţi, neîndemânatici**

**ATENŢIE! Agresivitatea se învaţă! Agresivitatea provoacă suferinţă şi este distrugătoare!**

## CUM PUTEM COMBATE AGRESIVITATEA

- **Semnale de liniştire, de calmare, transmise prin mimică, gestică**
- **Un zâmbet prietenos**
- **Un strâns de mână, o mângâiere**
- **Cadourile, florile**
- **Cultura: lectura, muzica, pictura etc.**
- **Sportul**
- **Prietenia**

**IMPORTANT! Fiţi blânzi, toleranţi!**

## Cum să recunoaştem violenţa?

Indicaţii: Notaţi în coloana intitulată **„Violenţa observată”** situaţii violente acasă, la şcoală, la televizor, la locul de joacă sau în oricare altă parte. În coloana intitulată **„Persoanele/ Împrejurările”** explicaţi care par să fie motivele pentru manifestarea violenţei şi cum par să se simtă persoanele implicate. În coloana intitulată **„Cum a fost rezolvată situaţia”**, arătaţi în ce mod a fost influenţată situaţia de manifestare a violenţei. În coloana intitulată **„Alte moduri de a face faţă situaţiei”**, notaţi în ce feluri se putea aborda situaţia respectivă fără a recurge la violenţă.

| Violenţa observată | Persoanele/ Împrejurările | Cum a fost rezolvată situaţia? | Alte moduri de a face faţă situaţiei? |
|---|---|---|---|
| | | | |

ANEXA 2

CAZUL 1

Când am ajuns în clasă, bătaia încetase. Elevul C. era plin de sânge pe faţă, iar P. avea nasul roşu şi sufla de parcă atunci ar fi sosit dintr-o cursă de alergare.

- Ce s-a întâmplat? am întrebat.
- De mai multă vreme, mi-a spus C. murdar de sânge, P. îmi spune *„Lunganu”*. Face acest lucru nu numai când suntem între noi, colegii de clasă, ci şi în curtea şcolii, în pauze, încât au auzit şi copiii din alte clase şi încep să mi se adreseze cu *„Lunganu”.* L-am rugat o dată, de două ori…degeaba…Azi aceeaşi situaţie. Dacă i-am zis să înceteze, m-a lovit cu capul în nas şi…
- Şi?
- I-am arătat eu cine-i şi ce poate *„Lunganu”*.
- Dar parcă eraţi prieteni?
- Suntem şi acum, dar asta nu înseamnă că pot să-l las să facă ce vrea.
- Dar clasa n-a intervenit?
- Ba da! Mi-au răspuns mai mulţi elevi. Dacă nu interveneam se băteau mai rău.

CAZUL 2

Elevul Mihai din clasa a X a face parte dintr-o familie organizată cu o situaţie modestă. El merge la şcoală, înţelege situaţia materială a familiei sale şi doreşte să-şi continue studiile. După vacanţă, nu prea mai are chef de învăţat şi a luat câteva note rele. A începu să urască matematica, pe motivul că profesorul îl persecută. Profesorul observă şi îl întreabă ce se întâmplă cu el.

- Ce-l interesează pe el? E problema mea, ştiu eu când să învăţ.

Într-o zi tatăl său îl întreabă cum mai merge cu şcoala. Băiatul îi răspunde:

- Bine tată, bine!

În zilele următoare a evitat ora de matematică, iar pe lângă ea şi pe altele… Pleca în fiecare zi de la şcoală. S-a împrietenit cu doi colegi care şi ei hoinăreau, chiuleau şi fumau. Unul dintre ei aducea ţigări scumpe.

- De unde le ai?
- Se găsesc destule, spuse unul din colegi, şi făcu semnul furtişagului.

Plăcerea comună devenea tot mai distractivă. Se descurcau cu ţigările. Într-o zi vânzătorul unei tarabe l-a prins pe „prieten” băgând o brichetă în buzunar. A strigat la el făcându-l hoţ. Mihai se enervă şi sări în ajutorul prietenului. Strigă la rândul său, îl făcu mincinos pe vânzător şi încercă să-i oprească mâna ce încerca să-l reţină pe prieten. Se adună multă lume, apăru şi Poliţia care luă măsurile necesare.

CAZUL 3

De câteva săptămâni „Van Damme”, un elev din clasa a X a care se mândrea cu porecla ce-o avea datorită muşchilor pe care şi-i expunea neîncetat, chinuia un elev mic şi slăbuţ din clasa a IX a. Îi punea piedică, îl înghiontea, îl urmărea într-un loc retras din curtea şcolii şi-i lua ghiozdanul. Acesta nu îndrăznea să spună nimic şi nimănui de teama bătăii promise de fiecare dată. Până într-o zi, când un coleg al „vedetei” îi atrage atenţia că nu aşa trebuie să se

poarte cu un coleg de-al lui şi că îl va spune directorului dacă nu încetează. Acesta a fost motivul pentru care a început bătaia. Luaţi la întrebări de diriginte, „Van Damme” răspunde orgolios:

- Dacă nu se uită la filme şi nu ştie să se bată, de ce nu-şi ţine gura?